

Fingrid Abp
PB 530, 00101 Helsingfors

Fingrid Oyj, kraftledningsprojekt Seinäjoki-Hirvisuo 400 + 110 kilovolt, Seinäjoki, Ilmajoki, Lappo, Kauhava, Nykarleby, Pedersöre, Kronoby och Karleby

Kontaktmyndighetens utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning

Kontaktmyndigheten ger sitt utlåtande om programmet för miljökonsekvensbedömning till den projektansvariga på basis av lagen om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017, senare MKB-lagen) 18 §.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten har till och med 31.12.2025 och Tillstånds- och tillsynsverket från 1.1.2026 fungerat som kontaktmyndighet för förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

1 UPPGIFTER OM PROJEKTET

1.1 Basuppgifter om projektet

Fingrid Oyj, kraftledningsprojekt Seinäjoki-Hirvisuo 400 + 110 kilovolt, Seinäjoki, Ilmajoki, Lappo, Kauhava, Nykarleby, Pedersöre, Kronoby och Karleby.

Projektansvarig är Fingrid Oyj. AFRY Finland Oy har fungerat som konsult för den projektansvariga för förfarandet vid miljökonsekvensbedömning.

1.2 Beskrivning av projektet och projekialternativen

Projektet gäller anläggandet av en kraftledning på 400 + 110 kilovolt (kV) i området av åtta kommuner (Seinäjoki, Ilmajoki, Lappo, Kauhava, Nykarleby, Pedersöre, Kronoby och Karleby). Kraftledningen placeras i huvudsak på platsen av Fingrids nuvarande 110 kV förbindelse. I helt ny terrängkorridor placeras kraftledningen endast för att kringgå bebyggelse och för att beakta kraftledningens tekniska krav. Den sammanlagda längden för kraftledningsavsnitten i projekten är cirka 126 kilometer, men om projektet förverkligas, anläggs totalt cirka 116 kilometer kraftledning. I helt ny terrängkorridor placeras kraftledningen på ett cirka 10 kilometer långt avsnitt i delavsnitten A-B och D-E.

Alternativ i bedömningen

Delavsnitt A-B (Seinäjoki-Skrothmossen): Den planerade 400+110 kV kraftledningen placeras huvudsakligen på platsen för den nuvarande 110 kV ledningen. Den nuvarande kraftledningen rivs bort när den nya ledningen anläggs under nybyggnationen. På två ställen kringgår rutten bebyggelse och placeras i en ny terrängkorridor på totalt cirka fem kilometer. Delavsnittets totala längd är cirka 100 km.

Delavsnitt B-C (Skrottmossen-Svartsjö): Den planerade 400+110 kV ledningen placeras på platsen för den nuvarande 110 kV ledningen Seinäjoki–Hirvisuo, som kommer att rivas under nybyggnationen, samt bredvid 400 kV ledningen Tuovila–Hirvisuo. Delavsnittets totala längd är cirka 5 km.

Delavsnittet C–D (Svartsjö-Honkas): Den planerade 400 kV kraftledningen placeras i befintliga gemensamma stolpar med 400 kV kraftledningen Tuovila–Hirvisuo och den planerade 110 kV ledningen placeras bredvid denna på östra eller västra sidan av den gemensamma stolpen beroende på tekniskt alternativ (C-D1, C-D2). I det tekniska alternativet C-D3 placeras den nya 400 kV kraftledningen bredvid den nuvarande gemensamma stolpen och ingen ny 110 kV ledning behövs. Delavsnittets totala längd är cirka 1 km.

Delavsnittet D-E (Honkas-Ön) inkluderar tre tekniska alternativ. I alternativ D-E1 placeras den planerade 400 kV kraftledningen i befintliga gemensamma stolpar med 400 kV kraftledningen Tuovila–Hirvisuo och 110 kV ledningen placeras bredvid denna. I alternativen D-E2 och D-E3 placeras den ena av de planerade ledningarna, 400 eller 110 kV, i befintliga gemensamma stolpar med 400 kV ledningen Tuovila–Hirvisuo och den andra i en helt ny terrängkorridor som kringgår bebyggelsen. Beroende på alternativ är delavsnittet D–E cirka 4–5 km långt.

Delavsnittet E-F (Ön-Norrvik): Den planerade 400+110 kV ledningen placeras på platsen för den nuvarande 110 kV ledningen Seinäjoki–Hirvisuo i en ny fristående gemensam stolpe. Delavsnittets totala längd är cirka 3 km.

Delavsnittet F-G (Norrvik-Hirvisuo): Den planerade 400 kV kraftledningen placeras på platsen för den nuvarande 110 kV ledningen Seinäjoki–Hirvisuo och den nya 110 kV ledningen placeras på norra sidan bredvid de nuvarande 110 kV ledningarna Hirvisuo–Wisaforest A och B. Delavsnittets totala längd är cirka 3 km.

Noggrannare beskrivning av projektet och projekialternativen framförs i bedömningsprogrammet.

2 Förfarandet vid miljökonsekvensbedömning

2.1 Förhandsöverläggning och anhängiggörande av MKB-programmet

Kontaktmyndigheten ordnade en förhandsöverläggning 27.5.2025 enligt 8 § i MKB-lagen för att främja bland annat helhetshanteringen av de bedömnings-, planerings- och tillståndsförfaranden som projektet fordrar samt för att förbättra informationsutbytet mellan den projektansvariga och myndigheterna. I förhandsöverläggningen deltog följande parter: Seinäjoki stad, Ilmajoki kommun, Lappo stad, Kauhava stad, Pedersöre kommun, Kronoby kommun, Karleby stad, Södra Österbottens förbund, Mellersta Österbottens förbund, museerna i Seinäjoki, K. H. Renlunds museum, NTM-centralen i Södra Österbotten, Fingrid Abp, AFRY Finland Oy.

Bedömningsprogrammet har gjorts anhängigt 6.11.2025 då den projektansvariga till Tillstånds- och tillsynsverket lämnade in ett program för miljökonsekvensbedömning (senare MKB-program) för projektet Seinäjoki-Hirvisuo 400 + 110 kV kraftledning.

2.2 Meddelande om bedömningsprogrammet och samråd

Kontaktmyndigheten meddelade om bedömningsprogrammet och att det är framlagt till påseende samt om möjligheten att lämna in åsikter och utlåtanden med en offentlig kungörelse 20.11–22.12.2025. Kungörelsen var framlagd på NTM-centralen i Södra Österbottens webbplats <http://www.ntm-centralen.fi/kungorelser/sodra-osterbotten/>. Meddelande om kungörelsen skickades till Seinäjoki, Kauhava, Nykarleby, Karleby och Lappo städer samt Ilmajoki, Pedersöre och Kronoby kommuner för att offentliggöras i enlighet med kommunallagen (410/2015) 108 §. Dessutom har information om bedömningsprogrammet och att det är framlagt till påseende samt om möjligheten att framföra åsikter och utlåtanden publicerats med annonser i tidningarna Österbottens Tidning, Ilkka-Pohjalainen, Kokkola, Komiat och Epari 19.11 och 20.11.2025.

Under samrådstiden har det varit möjligt att bekanta sig med MKB-programmet:

- På miljöförvaltningens webbplats: www.miljo.fi/fingrid-seinajoki-hirvisuo-kraftledning-MKB
- Seinäjoki stadshus (Kirkkokatu 6, Seinäjoki)
- Ilmajoki kommungård (Ilkantie 17, tekniska avdelningen, Ilmajoki)
- Infopunkten vid kultur- och företagscentret Vanha Paukku, Vanhan Paukun tie 1, 62100 Lappo
- Kauhava stadshus (Helakaari 10, Kauhava)
- Alahärmä bibliotek (Yliviitalantie 1 A, Härmä)
- Ylihärmä bibliotek (Päämajantie 18, 62375 Ylihärmä)
- Nykarleby stadshus, (Topeliusplanaden 7, Nykarleby)
- Pedersöre kommungård (Skrufvilagatan 2, Bennäs)
- Kronoby kommunhus, (Säbråvägen 2, Kronoby)
- Karleby stadshus (Ämbetsgränd 5, Karleby)

Informationsmöten för allmänheten ordnades om MKB-programmet 1.12.2025 kl. 17-20 i Ylihärmä och 2.12.2025 i Karleby. Frågor som lyftes fram vid informationsmötet gällde bland annat inlösningstillstånd, projektets tekniska genomförande bl.a. stolptyper och breddningen av skogsgatan, samt skyddsavstånden mellan kraftledningen och bebyggelsen.

2.3 UTLÅTANDEN OCH ÅSIKTER OM BEDÖMNINGSPROGRAMMET

Kontaktmyndigheten har begärt utlåtande om bedömningsprogrammet av kommunerna i projektets influensområde och av andra myndigheter som ärendet sannolikt berör.

Kontaktmyndigheten har tagit emot 20 utlåtanden och 7 åsikter. Utlåtanden gavs av följande myndigheter: Strålsäkerhetscentralen (STUK), Närings-, trafik- och miljöcentralen i Egentliga Finland/fiskeritjänster, Forststyrelsen, Mellersta Österbottens räddningsverk, Finlands skogscentral, Kronoby kommuns tillståndssektion och kommunstyrelse, Österbottens museum, Pedersöre kommun, Trafikledsverket, Nykarleby stad/miljö- och byggnadsnämnden, Lappo stad, museerna i Seinäjoki, Södra Österbottens förbund, Karleby stad/K.H.Renlunds museum, Österbottens förbund, Mellersta Österbottens förbund, Naturresursinstitutet (LUKE), Miljöhälsan Kallan, Mellersta Österbottens miljöhälsovård. Dessutom inlämnade Suomenselän lintutieteellinen yhdistys ry och 6 privatpersoner in åsikter, varav flera hade flera undertecknare.

Nedan presenteras kontaktmyndighetens uppfattning om samrådsresponsens centrala innehåll. Begäran om utlåtandena och utlåtandena och åsikterna i sin helhet finns på adressen www.miljo.fi/fingrid-seinajoki-hirvisuo-kraftledning-MKB. Uppgifter som anses vara personuppgifter och uppgifter enligt lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) 24 § har tagits bort i utlåtandena och åsikterna som har publicerats på webbsidorna.

Sammandrag av utlåtanden

Allmänt

I utlåtandena anses projektet i huvudsak vara motiverat och de framförda alternativen vara ändamålsenliga. Skogscentralen konstaterar i sitt utlåtande bland annat att projektet är betydande på nationell nivå och ett infrastrukturprojekt med allmän nytta.

I flera utlåtanden konstateras att bedömningsprogrammet kan anses vara tydligt och lättfattligt samt av god nivå. I MKB-programmet har projektets centrala miljökonsekvenser identifierats och omfattningen av områdena för vilka konsekvenserna granskas anses ändamålsenlig. MKB-förfarandets tidtabell och växelverkan har upplevts vara tillräcklig. Skogscentralen och Södra Österbottens förbund lyfter i sina utlåtanden fram betydelsen av växelverkan med mark- och skogsägarna i projektområdet samt beaktandet av deras åsikter.

Mellersta Österbottens miljöhälsovård framför i sitt utlåtande att det i bedömningsbeskrivningsskedet ska fästas uppmärksamhet vid framställningssättet av kartbilagorna. Ytterligare har det i några utlåtanden påpekats att i kommunerna är fel namngivna i bild 4–6 på MKB-programmets sida 63.

Alternativ

I utlåtandena har det framförts att i princip är en ledning som går i den gamla ledningskorridoren alltid det bästa alternativet som orsakar minst miljökonsekvenser. Delavsnittet D-E (Honkas-Ön) som kringgår bebyggelsen föreslås ska tas bort ut den fortsatta planeringen, eftersom alternativet har negativa konsekvenser för den befintliga planläggningen i Kronoby. Mellersta Österbottens miljöhälsovård konstaterar att

alternativet skulle ta kraftledningen närmare Kronoby tätort. Dessutom skulle detta delavsnitt innehålla flera överskridningar över riksvägen och korsningsområden.

Samhällsstruktur, markanvändning och planläggning

Södra Österbottens förbund och Mellersta Österbottens förbund konstaterar i sina utlåtanden att projektet kan sammanpassas med landskapsplanerna. Södra Österbottens förbund betonar att landskapsplanens beteckningar och planeringsbestämmelser ska beaktas till den del som de kan påverkas av projektets konsekvensbedömning. I konsekvensbedömningen ska man dessutom motivera hur projektet förverkligar planeringsbestämmelser som gäller hela landskapet bland annat i fråga om planeringsbestämmelser för elöverföring, men även för andra bestämmelser som lyfts fram i MKB-programmet. Österbottens förbund konstaterar i sitt utlåtande att enligt planeringsbestämmelsen i Österbottens landskapsplan 2050 som gäller produktion, överföring och lagring av energi ska områden för produktion eller lagring av energi samt energiöverföringen genomföras med så små miljökonsekvenser som möjligt speciellt när det gäller konsekvenser som riktas mot boende, rekreation, primärproduktion samt landskaps-, kulturmiljö- och naturvärden.

Skogscentralen lyfter i sitt utlåtande fram de permanenta förändringarna som projektet orsakar för markanvändningen och som riktas särskilt mot skogsbruket. För att lindra olägenheterna framför Skogscentralen i sitt utlåtande att byggandet planeras så att vägförbindelser till skogsfastigheterna och drivningsverksamheten inte äventyras samt att man i samband med röjningen beaktar lågvuxen blad- och blandskog som upprätthåller arterna.

Natur och djurliv

I utlåtandena lyfts fram splittringen av livsmiljöer som projektet eventuellt orsakar och konsekvenserna för fågelbeståndet, såsom risken för kollisioner med kraftledningarna.

Skogscentralen konstaterar i sitt utlåtande att skogsgatorna kan öka splittringen av livsmiljöer, men å andra sidan också fungera som öppna, solexponerade livsmiljöer för exempelvis pollinerare och småvilt. För att öka mångfalden föreslås att det i skogsgatan lämnas kvar murkna träd och att möjligheterna att anlägga och utvidga små våtmarker karteras. Också Naturresursinstitutet konstaterar i sitt utlåtande att konsekvenserna som riktas mot naturen kan lindras genom att omsorgsfullt utreda miljöerna som är viktiga för fågelbeståndet och faunan i närheten av den redan befintliga ledningen och beakta dessa vid valet av tidpunkter för byggandet.

I utlåtandena från Miljöhälsan Kallan och Nykarleby stad betonas att Kainuunkangas grundvattenområde av klass 1 ska beaktas särskilt under byggandet av kraftledningen.

Människornas levnadsförhållanden, hälsa och landskap

Strålsäkerhetscentralen behandlar i sitt utlåtande strålsäkerheten för kraftledningarna och konstaterar att det inte finns något bindande hinder för att anlägga kraftledningen enligt planen som framförs i MKB-programmet.

Bedömningen av landskapskonsekvenserna anses vara ändamålsenlig. Södra Österbottens förbund anser att förslaget i MKB-programmet om en zon på tre kilometer för bedömningen av landskap och kulturarv är tillräcklig för att bedöma både när- och fjärrlandskapet. Med tanke på landskapskonsekvenserna är det en betydande skillnad om stolphöjden avsevärt ökar från 20 meter till cirka 35–37 meter och stolparna tydligt sträcker sig högt över trädens och skogens siluett.

Södra Österbottens förbund ber i sitt utlåtande att det i beskrivningsskedet framförs visualiseringsbilder från värdefulla områden så att bilderna visar projektets största möjliga landskapskonsekvenser. Museerna i Seinäjoki konstaterar i sitt utlåtande att utöver nationellt och regionalt värdefulla områden ska man också beakta den lokalt betydande byggda kulturmiljön och konsekvenserna för den. Ett exempel på ett betydande byggt kulturmiljöobjekt ligger i Munakka invid Munakantie.

Kumulativa effekter

Till Seinäjoki elstation planerar man också att ansluta vindkraftsområdet i Lamminneva (Seinäjoki, Lappo), vilket ska beaktas i bedömningen av de sammantagna konsekvenserna bland annat därför att den planerade elöverföringen är belägen i samma område som kraftledningsprojektet Seinäjoki–Hirvisuo, nämligen i slättlandskapet i Alajoki som är ett landskapsområde av riksintresse. I bedömningsprogrammet presenteras inte ett separat stycke som skulle beskriva bedömningen av de sammantagna konsekvenserna. Samverkningarna behandlas inte heller i de tematiska styckena som gäller miljöns nuläge och konsekvensbedömning. Betydande konsekvenser i relation till vindkraftsområdena i närheten av projektområdet ska beaktas i konsekvensbeskrivningen.

Sammandrag av åsikter

Allmänt och alternativen

I åsikterna betonas önskemålet om att kraftledningen till så stor del som möjligt ska placeras i den redan befintliga ledningskorridoren. Kartorna som presenteras i bedömningsprogrammet anses vara av dålig kvalitet i fråga om åkerområdena. När det gäller åkerskiftena framgår det inte tydligt var kraftledningen går.

Människornas levnadsförhållanden, hälsa och landskap

I åsikterna framhävs starkt boendetrivseln som man upplever i projektområdet och naturvärdena, som delvis upplevs gå förlorade med kraftledningsprojektet. Dessutom framförs oro om elektromagnetiska fält som kraftledningen orsakar och dess hälsoverkningar.

Markanvändning och näringar

I en åsikt som utarbetats av flera undertecknare framförs de olägenheter som drabbar byn Hirvisneva. Markägarna har redan tidigare överlåtits sin mark som ligger under kraftledningarna och därför finns det begränsningar för markanvändningen. Fastigheternas värde sjunker ytterligare. Genomförandet av projektet tillsammans med befintliga kraftledningar och vägnätet konstateras påverka skogarnas naturvärden och ekonomiska värde. Projektets skadliga konsekvenser för att bedriva jordbruk lyfts också fram.

Natur och fågelbestånd

Föreningen Suomenselän lintutieteellinen yhdistys lyfter fram att det finns åkerslätter som är viktiga för fågelbeståndet i kommunerna genom vilka ledningssträckningen går. Särskilt Alajoki i Kauhava-Lappo och Alajoki i Ilmajoki är betydande rastområden för flyttande fåglar under flyttningstider. För att undvika kollisioner är det nödvändigt att utrusta elledningarna med varningsklot. Utöver detta lyfter föreningen fram att särskilt Alajoki i Ilmajoki är ett betydande häckningsområde för den akut hotade ortolansparven. Näromgivningen kring alla revir för ortolansparven ska fredas från rivnings- och byggnadsarbeten under perioden maj-juli. I genomföringsskedet av projektet ska man också allmänt taget beakta fåglarnas häckningstid, för att störningarna till denna del ska bli så lindriga som möjligt. I en åsikt kritiserar MAALI-områdena och deras riktighet. BirdLifes uppgifter om MAALI-områdena anses inte trovärdiga.

3 Myndighetens ställningstagande till bedömningsprogrammets omfattning och exakthet samt anvisningar för utarbetandet av konsekvensbeskrivningen

3.1 Bedömningens omfattning och exakthet

Kontaktmyndigheten har granskat bedömningsprogrammets tillräcklighet och kvalitet.

Enligt kontaktmyndighetens bedömning uppfyller bedömningsprogrammet för kraftledningsprojektet Seinäjoki-Hirvisuo innehållskraven i 16 § i MKB-lagen och i 3 § i statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (MKB-förordningen 277/2017). Bedömningsprogrammet innehåller basuppgifterna om projektet, den projektansvarige samt projektets planerade tidtabell och myndighetsförfarandena i anslutning till planeringen. Kontaktmyndigheten tar längre fram i utlåtandet ställning till projektets behov av Natura-bedömning. Under programskedet har det inte framkommit andra sådana myndighetsförfaranden som det nu aktuella projektet skulle ansluta till. Observationer som gäller sammantagna konsekvenser av olika projekt framförs längre fram i detta utlåtande.

Kraftledningsprojektet Seinäjoki-Hirvisuo är ett omfattande MKB-projekt. Projektområdet sträcker sig över åtta kommuner och tre landskap. Detta ställer krav på MKB-förfarandet, där konsekvenserna bör bedömas å ena sidan omfattande, men å andra sidan samtidigt

hålla bedömningen på tillräckligt noggrann nivå. I bedömningsprogrammet har man lyckats väl med att sammanjämka dessa nivåer. Kontaktmyndigheten anser att bedömningsprogrammet allmänt taget är av god nivå.

Kontaktmyndigheten påminner om att utöver resultaten av konsekvensbedömningen ska också sättet att genomföra bedömningen (d.v.s. de bedömningsmetoder som använts och andra projekt som beaktats vid bedömningen av de sammanlagda konsekvenserna) beskrivas tillräckligt noggrant och så att läsaren kan bedöma om bedömningarna är tillräckliga och tillförlitliga. De alternativ som granskas i konsekvensbeskrivningen ska beskrivas tillräckligt noggrant så att alla alternativ i projektet kan jämföras med varandra på ett tillräckligt tillförlitligt sätt utifrån konsekvensbeskrivningen. Separata utredningar som görs eller redan har gjorts under MKB-förfarandet ska inkluderas som en del av konsekvensbeskrivningen.

Utöver det som framförs i bedömningsprogrammet bör följande aspekter som framförs av kontaktmyndigheten beaktas när bedömningsbeskrivningen och tillhörande utredningar görs upp.

3.2 Beskrivning av projektet och projektalternativen

Projektet och dess olika alternativ har beskrivits på tillräckligt sätt och dessa kan anses vara skäliga alternativ enligt MKB-förordningen. Kontaktmyndigheten påpekar dock att enligt MKB-förordningen ska bevarandet av den nuvarande kraftledningen framföras som ett s.k. nollalternativ i projektet.

I bedömningsprogrammet har skillnaderna mellan alternativens konsekvenser och konsekvensernas betydelse beskrivits med metoder som har utvecklats i Imperia-projektet. Principen för metoden beskrivs i bedömningsprogrammet. I bedömningsprogrammet har också beskrivits influensområdet som granskas enligt konsekvenstyp, vilket kan anses vara en god utgångspunkt för bedömningen. Kontaktmyndigheten anser att det är bra att använda IMPERIA-projektets metoder. Det är viktigt att på ett genomskådligt sätt presentera och motivera hur bedömningsarbetet görs och hur konsekvensobjektens känslighet och konsekvensens omfattning fastställs så att läsaren kan följa det.

3.3 Miljöns nuvarande tillstånd, miljökonsekvenser som bedöms och metoder

Miljöns nuvarande tillstånd

Beskrivningen av miljöns nuvarande tillstånd som framförs i bedömningsprogrammet är tillräcklig och omfattningen är ändamålsenlig.

Den projektansvarige ska utöver detta utlåtande från kontaktmyndigheten också i detalj fördjupa sig i övriga utlåtanden och åsikter som lämnats in om programmet, eftersom de innehåller observationer och korrigeringsförslag till uppgifterna i bedömningsprogrammet utgående från lokalkännedom. Eventuella fel och brister ska beaktas då miljökonsekvensbeskrivningen utarbetas. Det är nödvändigt att göra en revidering särskilt

när det gäller naturen, djurlivet och den byggda kulturmiljön, där uppgifterna har kompletterats och preciserats i vissa utlåtanden och åsikter.

Miljökonsekvenserna i bedömningen

I Fingrid Oyj:s kraftledningsprojekt Seinäjoki–Hirvisuo har det tydligt och motiverat förts fram vilka projektets sannolika betydande miljökonsekvenser är enligt de nuvarande uppgifterna, vilket är en god utgångspunkt för bedömningen av miljökonsekvenserna. Som betydande miljökonsekvenser av projektet har man i bedömningsprogrammet identifierat konsekvenserna för människornas levnadsförhållanden och trivsel, för landskapet, klimatet, fågelbeståndet, naturvärdena och samverkningarna med övriga projektet i närområdet.

Kontaktmyndigheten sammanfaller med slutledningen om projektets sannolika betydande konsekvenser, vilka framförs i bedömningsprogrammet. Klimatkonsekvensernas betydelse minskas av att kraftledningen i huvudsak placeras i den befintliga terrängkorridoren.

Kontaktmyndigheten anser att i den fortsatta bedömningen ska man i så stor omfattning som möjligt fästa uppmärksamhet vid att kraftledningen placeras i den befintliga ledningskorridoren och eventuellt i samma stolpar som den befintliga ledningen. Det är skäl att koppla samman bedömningen av konsekvensernas betydelse med den förändring som den nya sträckningen av kraftledningen skulle orsaka med den redan befintliga sträckningens konsekvenser.

I bedömningen av miljökonsekvenser som görs i följande skede av förfarandet och i bedömningsbeskrivningen ska särskilt följande saker beaktas:

Människornas levnadsförhållanden, hälsa och trivsel

Kontaktmyndigheten anser att de i bedömningsprogrammet framförda bedömningsmetoderna gällande människors levnadsförhållanden, hälsa och trivsel är tillräckliga och ändamålsenliga. I bedömningsprogrammet finns en täckande beskrivning över bostads- och fritidshus på olika avstånd från kraftledningen i de olika kommunerna. I närheten (närmare än 300 meter) av den planerade kraftledningen ligger 213–221 bostadshus enligt det tekniska alternativet och det närmaste bostadshuset ligger på ungefär 36 meters avstånd västerut från kraftledningen i Kronoby kommun.

I projektet framhävs konsekvenserna för människorna och bebyggelsen. I utlåtandet från miljöhälsovårdsmyndigheten och responsen under informationsmötet för allmänheten framfördes även oro för konsekvenserna som riktas till människornas hälsa. Därför är det viktigt att i bedömningsbeskrivningen för bebyggelsen i konsekvensområdet framföra kalkylmässiga bedömningar eller modelleringar av el- och magnetfält just för detta projekt.

I de utlåtanden och åsikter som har lämnats in lyfts också fram kraftledningens konsekvenser för fastigheternas markanvändning och landskap samt för att bedriva

näringsverksamhet. Därmed ska konsekvenserna för bedrivandet av jord- och skogsbruk tydligt lyftas fram i bedömningsbeskrivningen. Också konsekvenserna för människor under projektets byggnadstid ska bedömas.

Kontaktmyndigheten betonar att bedömningen av konsekvenserna för människorna och särskilt för människors hälsa ska vara grundlig och transparent. Det är bra att ta i beaktande fastighetsägarnas synpunkter och fortsättningsvis informera berörda parter aktivt om hur projektet framskrider.

Landskapet

Landskapskonsekvenserna ska revideras med aktuellt material om byggda kulturmiljöer av regionalt intresse. Dessutom konstateras det i utlåtandena att det i projektets influensområde i närheten av Hirvisuo elstation finns byggd kulturmiljö och till den delen ska eventuella behov av kompletteringar tas i beaktande.

Natur och djurliv

Med tanke på naturens mångfald anser kontaktmyndigheten det vara bra att projektet i huvudsak är beläget i det befintliga kraftledningsområdet, vilket minskar behovet av att bredda skogsgatan för ledningen. Projektets verkningmekanismer för naturtyper och växtlighet har identifierats på behörigt sätt med beaktande av randeffekterna.

I MKB-programmets beskrivning av metoderna för naturtyps- och växtlighetsutredningarna framgår det inte om utredningen har gjorts längs hela ledningssträckningen eller om objekten för terrängutredningar har valts utgående från geodata. Om objekten för terrängutredningarna i naturtyps- och växtlighetsutredningarna har valts med geodata, ska man i beskrivningen framföra hur granskningar, utgångsmaterial, metoder och resultat av hur terrängutredningarna har riktats.

I bedömningsprogrammets kapitel 6.5.2, som gäller konsekvensbedömning och metoder som används, har det nämnts att man bedömer naturtillståndet av små strömmande vatten med hjälp av material som producerats i PUROHELM-projektet.

Kontaktmyndigheten betonar att utgående endast från material som modellerats på basis av geodata är det inte möjligt att utesluta rännilar i naturligt tillstånd enligt 3 kap. 11 § i vattenlagen. Om det är meningen att rikta åtgärder mot rännilsfåran så att dess tillstånd förändras, ska det naturliga tillståndet säkerställas även via andra tillgängliga geodataunderlag och vid behov i terrängen.

Intrycket av MKB-processen och tidsplanen för konsekvensbedömningen som presenteras i bedömningsprogrammet är att man i tidsplanen för bedömningsprocesserna inte helt har förberett sig på att komplettera rapporterna, om det uppstår motiverade behov av att komplettera utredningarna på basis av kommentarer eller utlåtanden om programmet.

Det är skäl att fästa uppmärksamhet vid utredningarna av fågelbeståndet och arter enligt habitatdirektivets bilaga IV (a) då bedömningsbeskrivningen utarbetas.

Fågelbestånd

Kontaktmyndigheten anser det vara bra att lindra kollisionsriskerna för fåglarna med hjälp av varningskonstruktioner som placeras på kraftledningen i enlighet med det som framförs i MKB-programmet. Ledningsavsnitten med störst kollisionsrisk där varningskonstruktionerna anläggs ska presenteras i bedömningsbeskrivningen på en karta.

Kontaktmyndigheten anser det vara ändamålsenligt att använda Tiira-observationsmaterialet över betydande häcknings-, rast- och samlingsplatser då konsekvenserna för fågelbeståndet bedöms. Materialet kompletterar utredningarna som görs i terrängen och ger information om fågelbeståndet i projektets influensområde under en längre tid. Kontaktmyndigheten rekommenderar dock att observationer från flera år granskas för att säkerställa omfattande observationsdata och att vid behov använda data även i andra områden än de som i förväg bedömts vara betydande för fågelbeståndet.

Enligt bedömningsprogrammet kommer utredningen om häckande fåglar att göras längs ledningsavsnitten i den nya terrängkorridoren genom att tillämpa taxeringsmetoden vid två (2) räkningsgångar. Kontaktmyndigheten påpekar att enligt rekommendationerna i anvisningen Luontoselvitykset ja luontovaikutusten arviointi (LUOPAS) som utarbetats av Finlands miljöcentral och Miljöministeriet bör häckande landfåglar beräknas minst tre (3) gånger i karteringsmetoden.

Beräkningen av rastande fåglar har enligt MKB-programmet gjorts på MAALI- och FINIBA-områdena som ligger i projektets influensområde under två (2) räkningsgångar i september-oktober. Enligt rekommendationerna i LUOPAS-anvisningen bör rastande fåglar räknas så att beräkningarna upprepas 10–15 gånger mellan början av april och början av juni och 15–20 gånger mellan början av juli och slutet av november.

Kontaktmyndigheten konstaterar att i fråga om ovan nämnda utredningar om fågelbeståndet ska eventuella avvikelser från LUOPAS-anvisningens rekommendationer motiveras som en del av konsekvensbedömningen.

Konsekvenserna som riktas mot den akut hotade ortolansparven eller uteslutandet av konsekvenserna med hjälp av lindringsåtgärder ska bedömas som en del av konsekvensbedömningen. Lappo å utgör ett viktigt förekomstområde för arten.

Flygekorre

Metoden som har använts för att rikta terrängkarteringarna av flygekorre ska beskrivas i konsekvensbeskrivningen eller i dess bilagor.

I bedömningsprogrammet framförs att i Artdatacentrets material finns en observation av spillning i närheten av elstationen i Seinäjoki. Kontaktmyndigheten påpekar att vid bedömning av häcknings- och viloplatser, och därmed även i eventuella kompletteringar av

utredningarna, är det skäl att notera att en tidigare identifierad häckningsplats för en art måste bedömas som sådan, om det är tillräckligt sannolikt att arten kan återvända till platsen (EU-domstolens beslut C-357/20 om europeisk hamster). Detta innebär alltså att arten inte i alla situationer ska vara möjlig att finna på platsen i fråga eller hela tiden använda sig av platsen.

Åkergroda

Enligt bedömningsprogrammet har man sommaren 2025 hört åkergrodan nordväst om Hellanmaa by i Lappo i en göl i ett dike som ligger under den nuvarande kraftledningen.

Eventuella skadliga konsekvenser som riktas mot åkergrodan ska uteslutas genom att på kartan rita ut var artens potentiella föröknings- och rastplatser finns och bedöma hur det är möjligt att utesluta skadliga konsekvenser som riktas mot områdena. Kontaktmyndigheten påpekar att livsmiljöer som lämpar sig för åkergrodan också typiskt lämpar sig för trollsländor som ingår i habitatdirektivets bilaga IV (a).

Fladdermöss

Enligt bedömningsprogrammet förekommer fladdermöss sannolikt i någon utsträckning i skogsområden, skogskanter och även i samband med vattendrag i det planerade kraftledningsområdet. I bedömningsprogrammet har man identifierat platser som lämpar sig som föröknings- och rastplatser för fladdermöss och som skapats av människor. Kontaktmyndigheten konstaterar att utöver dessa ska man också bedöma förekomsten av övervintringsplatser i naturmiljön. Förekomsten av övervintringsplatser för fladdermöss i naturmiljön i projektets influensområde ska uteslutas med hjälp av geodatagranskning eller vid behov genom utredningar i fält.

Utter

Enligt bedömningsprogrammet är det möjligt att det förekommer utter i strömmande vatten som korsas av kraftledningen. Kraftledningen går över Natura 2000-området Esse å, där utter utgör en av skyddsgrunderna. De skadliga konsekvenserna av att avlägsna träd och annan växtlighet längs stranden i fråga om arter som lever intill vattendrag ska bedömas i bedömningsbeskrivningen.

Målmusslor

Projektets eventuella negativa konsekvenser för målmusslor och nödvändiga lindringsmetoder behöver identifieras i bedömningsbeskrivningen.

Kontaktmyndigheten påpekar att det i projektets utredningar är nödvändigt att säkerställa att observationsdata som samlats in i fält, särskilt i fråga om strikt skyddade arter, registreras i Artdatabankens databas så snart som möjligt, så att observationerna är tillgängliga även för andra aktörer, till exempel vid planering av avverkningar i projektområdet (behandlingen av anmälan om användning av skog).

Yt- och grundvatten

Till beskrivningen av ytvattens nuvarande tillstånd är det skäl att bifoga en karta som visar rännilar, fåror och diken i projektområdet. Bedömningen av konsekvenserna för vattendragen ska preciseras i fråga om influensområdet och i fråga om belastningen som orsakas av skogsavverkning och dikningar. Kontaktmyndigheten påminner om att det i sinom tid ska göras dikningsanmälningar över de diken som flyttas i projektområdet och till dem ska en plan för vattenhanteringen bifogas.

De tillfälliga och permanenta konsekvenserna för ytvatten på grund av utgrävning av sura sulfatjordar ska bedömas enligt maximal påverkan i bedömningsbeskrivningen.

Platserna för de planerade kraftledningsstolparna i Kainuunkangas grundvattenområde i Nykarleby ska anvisas på kartan. Konsekvenserna både av att riva gamla och anlägga nya kraftledningskonstruktioner ska bedömas både för grundvattnets kvantitet och kvalitet.

Kumulativa effekter

Bedömningsprogrammet identifierar heltäckande flera projekt som det planerade kraftledningsprojektet kan ha kumulativa effekter med. Även om de sammantagna konsekvenserna enligt MKB-lagstiftningen ska bedömas endast i förhållande till befintliga och godkända projekt, rekommenderar kontaktmyndigheten starkt att man i bedömningen beaktar också andra markanvändningsprojekt som är i olika skeden och som planeras i projektets närmiljö samt att man gör en omfattande bedömning av de sammantagna konsekvenserna i bedömningsbeskrivningen.

Mark- och berggrund

Kontaktmyndigheten anser att planen för att bedöma konsekvenserna för mark- och berggrunden är tillräcklig. I bedömningsprogrammet har man lyft fram att det i projektområdet förekommer sura sulfatjordar. I programmet konstateras att sannolikheten för att det förekommer sura sulfatjordar längs kraftledningsrutten är mycket liten. Enligt bedömningsprogrammet förekommer svartskiffer närmast i de södra delarna av sträckningen för kraftledningen. Kontaktmyndigheten konstaterar att i projektplaneringen ska förekomsterna av svartskiffer på potentiella stolpplatser identifieras och behovet av att flytta stolparna till andra platser, fortbilda entreprenörerna eller vidta andra lindringsåtgärder bedömas.

Övriga miljökonsekvenser

Kontaktmyndigheten konstaterar att metoderna för att bedöma konsekvenserna för trafiken och klimatet har framförts tämligen omfattande och med tillräcklig exakthet i bedömningsprogrammet. Granskningen av trafikkonsekvenserna behöver inte presenteras noggrannare i bedömningsbeskrivningen än i programmet.

När det gäller klimatkonsekvenserna anser kontaktmyndigheten att projektets mest betydande klimatkonsekvenser hör samman med att kolförråd och kolsänkor går förlorade då trädbeståndet tas bort samt med klimatutsläppen från materialen som används i projektets byggskede.

Bedömningen och metoderna för klimatkonsekvenserna behandlas i bedömningsprogrammet på sidan 180 i kapitel 6.10.1 som gäller konsekvensbedömning och metoder. Metoderna för att bedöma projektets klimatkonsekvenser och projektets direkta och indirekta konsekvenser har identifierats på vederbörligt sätt. Kontaktmyndigheten anser att klimatkonsekvenserna kan framföras i bedömningsbeskrivningen på det sätt som de presenteras i bedömningsprogrammet och de behöver inte granskas noggrannare i bedömningsprogrammet.

I fråga om konsekvenserna för markanvändningen ska man i bedömningsbeskrivningen ta i beaktande beteckningarna i Södra Österbottens landskapsplan och planeringsbestämmelserna i anslutning till dem.

3.4 MKB-förfarandet och arrangemang för deltagande

I bedömningsprogrammets kapitel 2.3 behandlas betydelsen av MKB-förfarandet, hur det framskrider och möjligheterna till deltagande. Informationsmöten för allmänheten ordnas om projektet då bedömningsprogrammet och -beskrivningen är framlagda till påseende. Enligt responsen på informationsmötena och åsikterna som inlämnats om bedömningsprogrammet anses det vara viktigt att aktivt informera om projektet och stå i växelverkan med markägarna. Dessutom har man för projektet tillsatt en uppföljningsgrupp med syftet att få information och synpunkter från olika parter samt säkerställa att uppgifterna som används under arbetet är aktuella och tillräckliga. Till gruppen har man kallat myndigheter samt organisationer och föreningar som verkar i projektområdet.

Kontaktmyndigheten konstaterar att den projektansvarige på ett omfattande sätt har informerat markägarna om projektet samt fäst uppmärksamhet vid att beakta tvåspråkigheten i projektområdet. Det är skäl att även i fortsättningen i beskrivningsskedet satsa på kommunikation och växelverkan.

Den projektansvarige ska bekanta sig med alla åsikter som lämnats in om MKB-programmet och säkerställa att man fäster tillräcklig uppmärksamhet vid de bekymmer (m.a.o. projektets konsekvenser) som framförs i den då bedömningsbeskrivningen utarbetas. Fastän MKB-förfarandet inte möjliggör fastighetsvis granskning av konsekvenserna, är det möjligt att i beskrivningen samla ihop och på allmän nivå ge svar på bekymmer som upprepade gånger lyfts fram i åsikterna.

3.5 Kompetens hos de som har gjort programmet

I bedömningsprogrammet framförs utbildning och erfarenhet för de sakkunniga som deltagit i utarbetandet av programmet. Kontaktmyndigheten anser att den projektansvarige

har haft tillgång till tillräcklig sakkunskap om utarbetandet av miljökonsekvensbedömningen enligt 33 § i MKB-lagen.

3.6 Möjligheterna att sammanpassa utredningar med utredningar som fordras i andra lagar

I bedömningsprogrammet har på vederbörligt sätt lyfts fram förfarandet för inlösningstillstånd, vilket behövs för projektet.

Natura 2000-områden

Som bilaga till bedömningsprogrammet finns en utredning över behovet för Naturabedömning som gäller Natura 2000-områdena Kivistönmäki (FI0800148) och Esse å (FI0800110). På basis av utredningen av Natura 2000-området Esse å går det inte att utesluta att betydande konsekvenser med försämrande verkan riktas mot naturvärdena som utgör skyddsgrunden för området i fråga. Enligt utredningen i bedömningsprogrammet kan projektets konsekvenser för naturvärdena som utgör skyddsgrund för Natura 2000-området undvikas med hjälp av lindringsåtgärder, såsom att stolparna placeras på minst 50 m avstånd från ån och genom att fästa särskild uppmärksamhet vid hur vatten från arbetsplatsen leds och behandlas. Enligt kommissionens anvisning (2021/C437/01) och domen i beslutet C-323/17 kan man i utredningen av behovet av Naturabedömning inte ta i beaktande lindringsåtgärder. Lindringsåtgärder för att utesluta eller minska skadliga konsekvenser bedöms i den egentliga Naturabedömningen. Lindringsåtgärderna ska enligt kommissionens ovan nämnda anvisning beskrivas i detalj. Lindringsåtgärderna i utredningen i bedömningsprogrammets bilaga har inte beskrivits på så sätt att det skulle vara möjligt att utesluta utsläpp i vattendraget med skadliga konsekvenser för naturvärdena som utgör skyddsgrund.

Tillstånds- och tillsynsverkets naturskyddsenhet konstaterar att en Naturabedömning enligt 35 § i naturvårdslagen ska göras för Natura 2000-området Esse å (FI0800110).

I fråga om Natura 2000-området Kivistönmäki konstaterar Tillstånds- och tillsynsverkets naturskyddsenhet att projektet ensamt eller i gemensam granskning med andra projekt och planer inte sannolikt avsevärt försvagar naturvärdena som utgör skyddsgrund för Natura 2000-området Kivistönmäki och därför är det inte nödvändigt att göra en Naturabedömning enligt 35 § i naturvårdslagen över projektets konsekvenser för naturvärdena som utgör skyddsgrund för det aktuella Natura 2000-området.

4 Utlåtande om bedömningsprogrammet och meddelande om det

Kontaktmyndigheten skickar sitt utlåtande samt kopior av utlåtanden och åsikter som lämnats in om MKB-programmet till den projektansvarige. Utlåtandet skickas samtidigt för kännedom till de berörda myndigheterna.

Utlåtande om bedömningsprogrammet finns på adressen:

www.miljo.fi/fingrid-seinajoki-hirvisuo-kraftledning-MKB

5 AVGIFT, FASTSTÄLLANDE AV AVGIFTEN OCH MÖJLIGHET TILL RÄTTELSE AV AVGIFTEN

Avgiften är 8 600 euro.

Avgiften som uppbärs för kontaktmyndighetens utlåtande om bedömningsprogrammet har fastställts i enligt den arbetsinsats som fordrats för projektet (vanligt projekt, 11–17 dagsverken). Avgiften fastställs på basis av förordningen om närings-, trafik- och miljöcentralens avgifter, eftersom ärendet gjorts anhängigt år 2025.

En betalningsskyldig, som anser att det har skett ett fel i fastställandet av avgiften för kontaktmyndighetens utlåtande, kan yrka på rättelse av Tillstånds- och tillsynsverket inom sex månader från dagen då utlåtandet har utfärdats.

6 Tillämpade bestämmelser

- Lag om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (252/2017) 8, 16 och 18 §
- Statsrådets förordning om förfarandet vid miljökonsekvensbedömning (277/2017) 3 §.
- Lag om grunder för avgifter till staten (150/1992) 8 §
- Statsrådets förordning om närings-, trafik- och miljöcentralernas, arbets- och näringsbyråernas och utvecklings- och förvaltningscentrets avgiftsbelagda prestationer år 2025

I beredningen av utlåtanden om MKB-programmet har deltagit följande sakkunniga på Närings-, trafik- och miljöcentralen i Södra Österbotten: överinspektörerna Mikko Jalo, Anne Petäjä-Ronkainen, Manuel Deinhardt, Päivi Karhunen, Tommi Kukkohovi, Eevastiina Talvisto samt trafiksystemsakkunnig Roosamari Leppälä.

Detta dokument har godkänts elektroniskt i ämbetsverkets elektroniska ärendehanteringssystem. Ärendet har föredragits av överinspektör Maija Nykänen och avgjorts av gruppchef Elina Venetjoki.

Bilagor

Anvisning om yrkande på rättelse av avgift

Sändlista

Lagstadgad sändlista

För kännedom

De som har gett utlåtande (elektroniskt)

Tillstånds- och tillsynsverket

Postadress: PB 20, 13035 LVV

Telefonväxel: 0295 254 000

registratur@ttv.fi | ttv.fi